

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

22057
Gk-167

23 TEMMUZ 2013

Sayı : 43728771-610.00- 3735
Konu : 7/22057 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 06.05.2013 tarihli ve 43452547-120.07-121693 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, Eskişehir Milletvekili Sayın Ruhsar DEMİREL'in tarafıma tevcih ettiği 7/22057 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EK :
1- Yazılı Soru Önergesiyle İlgili
Cevaplar (2 sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA
Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97
Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.
Evrak teyidi <https://dpteb.dpt.gov.tr/Sorgu> adresinden 98MR-B600-8PIIZ kodu ile yapılabilir.

okaynar@kalkinma.gov.tr

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RUHSAR DEMİREL'İN YÖNELTTİĞİ
7/22057 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİYLE İLGİLİ CEVAPLAR:**

“...‘Devletten bir tane bile veri alamayan bir kurum’ olduklarını söyleyen Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Başkanı, ‘Belli bir kapasitemiz ve gücümüz var. Bu sınırlı gücümüzle çok da fazla ileri gidemiyoruz. Veri almak için cebelleşiyoruz’ diye konuştu. Maliye Bakanlığı ve Sosyal Hizmetler Kurumu’nun kendileriyle veri paylaşma konusunda cimrilik yaptığını vurgulayan TÜİK Başkanı, ‘Avrupa Birliği’nde bu bilgiler bakanlıklardan alınıyor biz ise şirketlerle anket yapıyoruz. Maliye Bakanlığı ve SGK bizimle verileri paylaşırsa doğru veriler ortaya çıkacak’ dedi...” haberi yazılı ve sosyal medyada yer alan haberler arasındadır.

Soru 1: Türkiye’de 2003-2013 yılları arasında TÜİK tarafından yayınlanan İstatistiklerde kullanılan verilerin hangileri hangi şirketler aracılığıyla elde edilmiştir?

Cevap 1:Avrupa Birliği (AB) Komisyonu MEDA-II Fonu kaynaklarından karşılanan Türk İstatistik Sisteminin Geliştirilmesi (TİSG) Programı kapsamında, 27 Nisan 2005 tarihinde AB Komisyonu ile GFK Konsorsiyumu arasında Veri Toplama Aktivitelerine ilişkin imzalanan anlaşma ile 2005 ve 2006 yıllarında GFK Konsorsiyumunca yapılan ve Kurumumuz tarafından yayımlanan anketler aşağıda yer almaktadır;

- Tarımsal İşletmelerde Çiftlik Yapısı Anketi,
- Tarımsal İşletmelerde Hayvancılık İstatistikleri Anketi,
- Tarımsal İşletmelerde Bitkisel Üretim İstatistikleri Anketi,
- Yapısal İş İstatistikleri Anketi,
- İşgücü Maliyeti Anketi.

Yukarıda bahsedilen anlaşma çerçevesinde yayımlanan anketler dışında ilgili dönemde yayımlanan istatistiklerin hiçbirisi aracı şirketlerden elde edilmemiştir. Verilerin derlenmesi, analiz edilmesi ve yayımlanması ile ilgili bütün süreçler TÜİK’in merkez birimleri ile 26 bölge müdürlüğünde görevli kurum personeline yürütülmektedir.

Diğer taraftan, TÜİK Başkanının konuşmasında kastedilen şirketler veri derleyen şirketler olmayıp, istatistik üretmek için TÜİK’e doğrudan bilgi veren işyerleridir. AB İstatistik Ofisleri, istatistikleri doğrudan bu şirketlerden derlemek yerine ilgili Bakanlıkların görevleri gereği tutmak zorunda oldukları idari kayıtlardan üretmektedirler. Ülkemizde de bu sistem hem istatistiklerde tutarlılığın sağlanması, hem de daha az emek ve maliyet gerektirdiği için tercih edilmiştir. Ancak, istatistik amaçlı üretilen bu verilerin güvenliği ve gizliliği TÜİK Kanunu ile güvence altına alınmasına rağmen ilgili Bakanlıkların bazı yasal gerekçelerle veri paylaşımına sıcak bakmadıkları belirtilmiştir.

Soru 2:TÜİK tarafından şirketlere yaptırılan anketlerle toplanan verilerin güvenilirliği hangi yöntemlerle ölçülmektedir? Toplanan verilerin doğruluğunun denetimi kim tarafından, hangi aralıklarla yapılmaktadır?

Cevap 2: TÜİK tarafından yayımlanan istatistiklerde kullanılan verilerin hiçbiri (1. soruda belirtilen istisnai durum dışında) aracı şirketlerden elde edilmemiştir. TÜİK tarafından aylık, dönemsel, yıllık olarak gerçekleştirilen araştırmaların sonuçları, uluslararası norm ve standartlara uygun olarak hem veri toplama aşamasında hem de verilerin toplanmasından sonra kontrol ve analiz edilmektedir. Verilerin doğruluğunun denetimi, araştırmaların zamanlılığı dikkate alınarak, düzenli olarak Kurum uzmanları tarafından, önceki yıllara ait araştırma sonuçları (trend analizi, zaman serisi analizi vb), sektörel analizler ile birlikte girişimlerden alınan bilanço, gelir tablosu, mizan vb. mali tablolar kullanılarak yapılmaktadır. Verinin derlenmesi, analiz edilmesi ve yayımlanması ile ilgili bütün süreçler TÜİK'in Merkez birimleri ile 26 Bölge Müdürlüğünde görevli Kurum personeline yürütülmektedir.

Soru 3: TÜİK' in çalışmalarında kullanılan verilerin toplanmasında aracılık yapacak şirketlerde aranan kriterler, şirketlerin seçiminde izlenen yol ve kullanılan yöntemler nelerdir?

Cevap 3: Yukarıda da belirtildiği gibi araştırmaların tüm süreçleri TÜİK' in Merkez birimleri ve 26 Bölge Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmektedir. İstatistiklerin veri toplama çalışmalarında aracı şirketlerden yararlanılmamaktadır.

Soru 4: Bilişim teknolojilerinin hızla geliştiği ve kamu kurumları tarafından aktif kullanıldığı, her Bakanlığın veri tabanlarının oluşturulduğu bir dönemde kurumlar arası koordinasyon bozukluğu kamu kaynaklarının israfına ve zaman kaybına neden olmakta; şirketler tarafından toplanan verilerin güvenilirliği ve oluşan zaman kaybı nedeni ile de bilginin güncelliği sorunu beraberinde getirmektedir. TÜİK tarafından yayımlanan istatistiklerin güvenilirliğinin artırılması, güncelliğin sağlanması ve kamu kaynaklarının israfının önlenmesi yönünde Bakanlık ve diğer bakanlıklarla yapılan/yapılması planlanan ortak çalışmalar nelerdir?

Cevap 4: 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu ve kurumsal çabalarımıza rağmen; bazı kamu kurumları kendi yasalarındaki gizlilik hükümlerini ileri sürerek sorumluluklarındaki idari kayıtlara TÜİK'in tam olarak erişimine izin vermemektedir. Ancak, ülkemiz verilerinin en iyi şekilde karar süreçlerine katkı sağlayabilmesi için Türk İstatistik Sisteminin yapılandırılması; dolayısıyla bütünleşik, birbiriyle konuşan, tutarlı bir sistemin kurulması önemli bir husustur. Bu amaçla, Resmi İstatistik Programı'nın (RİP) 2012-2016 İkinci Program döneminde idari kayıt sistemlerinin geliştirilmesi, idari kayıtların istatistik üretim sürecine dahil edilmesi için kapsam eksikliklerinin giderilmesi, uygun istatistiksel sınıflamaların kullanılması ve idari kayıt sistemlerinin birbiriyle entegrasyonunun sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca, Resmi İstatistik İlkeleri aynı zamanda kalite ilkelerini içermektedir. Türkiye İstatistik Kanunu "Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları (European Statistics Code of Practice-CoP)" olarak adlandırılan, Avrupa İstatistiklerinin Etik İlkeleri ile paralellik göstermektedir.

Bu doğrultuda, RİP kapsamında 28 Mart 2013 tarihinde yapılan, Kamu Kurum ve Kuruluşlarının üst düzey yöneticilerinin ve ilgili sivil toplum örgütlerinin katıldığı 9. İstatistik Konseyi toplantısının ana teması "İdari Kayıtlar" olarak belirlenmiş, bu konudaki farkındalığın artırılması için idari kayıtlar hakkında bilgiler verilmiş ve işbirliği imkanlarının araştırılması hedeflenmiştir. Ayrıca, 50 RİP çalışma grubu tarafından yapılan toplantılara kurum/kuruluşları temsilen toplam 553 kişi katılmıştır. Bu grup çalışmalarında, idari kayıtların geliştirilmesi, idari kayıtların uygun standartlara kavuşması için kurumlar arası işbirliği yapılmaktadır.